

Załącznik do Zarządzenia nr 4/2018

Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy

Rodzinie w Toruniu z dnia 07.03.2018 r.

w sprawie przyjęcia Zasad rozpatrywania wniosków oraz przyznawania dofinansowań w ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd” i powołania Zespołu pracowników PCPR w Toruniu odpowiedzialnych za weryfikację formalną, merytoryczną i za proces przygotowania oraz zawierania umów dofinansowania do zadań realizowanych na rzecz osób niepełnosprawnych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach pilotażowego Programu pn.: „Aktywny samorząd” w 2018 r.

ZASADY ROZPATRYWANIA WNIOSKÓW ORAZ PRYZNAWANIA DOFINANSOWAŃ W RAMACH PILOTAŻOWEGO PROGRAMU „AKTYWNY SAMORZĄD” W 2018 r. W POWIATOWYM CENTRUM POMOCY RODZINIE

§ 1

Ogólne postanowienia programu

1. Moduły, obszary i zadania programu, które będą realizowane w 2018 roku:
 - 1) **Moduł I** – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, w tym:
 - a) **Obszar A** – likwidacja bariery transportowej:
 - Zadanie 1: pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
 - Zadanie 2: pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B,
 - b) **Obszar B** – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:
 - Zadanie 1: pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
 - Zadanie 2: dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
 - c) **Obszar C** – likwidacja barier w poruszaniu się:
 - Zadanie 2: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
 - Zadanie 3: pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości,
 - Zadanie 4: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny (co najmniej na III poziomie jakości),
 - d) **Obszar D** – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej;
 - 2) **Moduł II** – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

2. Maksymalna kwota dofinansowania w ramach modułu I wynosi, w przypadku:

1) Obszaru A –

a) w Zadaniu nr 1 – 8.000 zł

b) w Zadaniu nr 2 – 2.200 zł, w tym:

- dla kosztów kursu i egzaminów – 1.600 zł,
- dla pozostałych kosztów uzyskania prawa jazdy w przypadku kursu poza miejscowością zamieszkania wnioskodawcy (koszty związane z zakwaterowaniem, wyżywieniem i dojazdem w okresie trwania kursu) – 600 zł,

2) Obszaru B –

a) w Zadaniu nr 1:

- dla osoby niewidomej – 20.000 zł, z czego na urządzenia brajlowskie 12.000 zł,
- dla pozostałych osób z dysfunkcją narządu wzroku – 8.000 zł,
- dla osoby z dysfunkcją obu kończyn górnych – 5.000 zł,

b) w Zadaniu nr 2:

- dla osoby głuchoniewidomej – 4.000 zł,
- dla pozostałych adresatów obszaru – 2.000 zł,

z możliwością zwiększenia kwoty dofinansowania w indywidualnych przypadkach, maksymalnie o 100%, wyłącznie w przypadku, gdy poziom dysfunkcji narządu wzroku wymaga zwiększenia liczby godzin szkolenia,

3) Obszaru C:

a) w Zadaniu nr 2 – 3.000 zł,

b) w Zadaniu nr 3 dla protezy na III poziomie jakości, przy amputacji:

- w zakresie ręki – 9.000 zł,
- przedramienia – 20.000 zł,
- ramienia i wyłuszczeniu w stawie barkowym – 26.000 zł,
- na poziomie podudzia – 14.000 zł,
- na wysokości uda (także przez staw kolanowy) – 20.000 zł,
- uda i wyłuszczeniu w stawie biodrowym – 25.000 zł,

z możliwością zwiększenia kwoty dofinansowania w wyjątkowych przypadkach i wyłącznie wtedy, gdy celowość zwiększenia jakości protezy do poziomu IV (dla zdolności do pracy wnioskodawcy), zostanie zarekomendowana przez eksperta PFRON,

c) w Zadaniu nr 4 – do 30% kwot, o których mowa w lit. b,

d) w Zadaniu nr 3 i nr 4 dla refundacji kosztów dojazdu beneficjenta programu na spotkanie z ekspertem PFRON lub kosztów dojazdu eksperta PFRON na spotkanie z beneficjentem programu – w zależności od poniesionych kosztów, nie więcej niż 200 zł,

4) Obszaru D – 200 zł miesięcznie, nie więcej niż 2.400 zł w ciągu roku – tytułem kosztów opieki nad każdą (jedną) osobą zależną.

3. Dofinansowanie lub refundacja kosztów uzyskania wykształcenia na poziomie wyższym w Module II obejmuje:

1) dodatku na pokrycie kosztów kształcenia – do 1.000 zł;

2) dodatku na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego – do 4.000 zł;

3) opłaty za naukę (czesne) – równowartość kosztów czesnego w ramach jednej, aktualnie realizowanej formy kształcenia na poziomie wyższym (na jednym kierunku) - niezależnie od

daty poniesienia kosztów, przy czym dofinansowanie powyżej kwoty 3.000 zł jest możliwe wyłącznie w przypadku, gdy wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu wnioskodawcy nie przekracza kwoty 583 zł (netto) na osobę.

4. Decyzja w sprawie wyrażenia zgody na zwiększenie kwoty dofinansowania kosztów opłaty za naukę (czesne) dla wnioskodawcy, którego przeciętny miesięczny dochód przekracza kwotę, o której mowa w ust. 3 pkt 3 lub zwiększenia kwoty dofinansowania dodatku na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego może być podjęta przez Pełnomocników Zarządu w Biurze Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, na podstawie wystąpienia i pozytywnej opinii właściwego realizatora programu lub Oddziału Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. W opinii tej realizator programu lub Oddział Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wskazuje w szczególności:
 - 1) proponowaną wysokość dofinansowania kosztów opłaty za naukę (czesne) lub opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego;
 - 2) uzasadnienie proponowanej decyzji, w tym:
 - a) dotyczące wysokości dofinansowania, przede wszystkim ze względu na atrakcyjność kierunku nauki wybranego przez wnioskodawcę na otwartym rynku pracy,
 - b) wskazanie innych okoliczności zasługujących na indywidualne rozpatrzenie sprawy (na podstawie informacji przekazanych przez wnioskodawcę);
 - 3) średni i najniższy, procentowy udział środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w dofinansowanych przez realizatora programu kosztach:
 - a) opłaty za naukę (czesne) w ramach wniosków wnioskodawców, których przeciętny miesięczny dochód przekracza kwotę, o której mowa w ust. 3 pkt 3,
 - b) dodatku na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego, objętych pomocą ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w semestrze/półroczu, którego dotyczy proponowana decyzja;
 - 4) wysokość limitu środków PFRON w dyspozycji realizatora programu na dofinansowania w module II (na dzień sporządzenia opinii) wraz z informacją, czy decyzja wymaga zwiększenia tego limitu;
 - 5) wykaz analizowanych dokumentów stanowiących podstawę wydanej opinii.
5. W przypadku, gdy wnioskodawca w module II pobiera naukę w ramach dwóch i więcej form kształcenia na poziomie wyższym (kierunków studiów), kwota dofinansowania opłaty za naukę (czesne) może być zwiększona o równowartość połowy kosztów czesnego na kolejnym/kolejnych kierunkach nauki, przy czym dofinansowanie powyżej kwoty 1.500 zł jest możliwe wyłącznie w przypadku, gdy wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu wnioskodawcy nie przekracza kwoty 583 zł (netto) na osobę.
6. Dodatek na pokrycie kosztów kształcenia może być zwiększony, nie więcej niż o:
 - 1) 300 zł – w przypadku wnioskodawców posiadających orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności o symbolach przyczyny niepełnosprawności: 03-L, 04-O, 05-R i 10-N, w tym osoby korzystające z pomocy tłumacza migowego lub asystenta osoby niepełnosprawnej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w związku z pobieraniem nauki (w przypadku orzeczeń równoważnych rodzaj niepełnosprawności winien być określony w zaświadczeniu lekarskim). Weryfikacja następuje na podstawie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności (wskazań ujętych

w pkt 7) oraz uzasadnienia (zwiększenie dodatku do kosztów kształcenia ma charakter dobrowolny, w przypadku braku uzasadnienia zwiększenie nie zostanie przyznane),

2) 500 zł – w przypadku, gdy wnioskodawca ponosi koszty z tytułu pobierania nauki poza miejscem zamieszkania,

3) 300 zł – w przypadku, gdy wnioskodawca posiada aktualną (ważną) Kartę Dużej Rodziny,

4) 300 zł – w przypadku gdy wnioskodawca pobiera naukę jednocześnie w dwóch (lub więcej) kierunkach studiów/ nauki lub studiuje w przyspieszonym trybie,

5) 300 zł – w przypadku gdy wnioskodawca jest osobą poszkodowaną w 2017 lub w 2018 r. w wyniku działania żywiołu lub innych zdarzeń losowych

(osobie poszkodowanej w wyniku działania żywiołu lub innych zdarzeń losowych – należy przez to rozumieć: a) osobę zamieszkującą na terenie gminy umieszczonej w wykazie określonym w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów, wydanym na podstawie art. 2 ustawy z dnia 11 sierpnia 2001 r. o szczególnych zasadach odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołu (Dz. U. z 2016 r. poz. 1067), wobec której (lub wobec członka jej gospodarstwa domowego) podjęta została decyzja o przyznaniu zasiłku celowego w związku z wystąpieniem zdarzenia noszącego znamiona klęski żywiołowej dla osób lub rodzin, które poniosły straty w gospodarstwach domowych (budynkach mieszkalnych, podstawowym wyposażeniu gospodarstw domowych) na podstawie art. 40 ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163, z późn. zm.), a także, b) osobę, którą dotknęło inne zdarzenie losowe, skutkujące stratami materialnymi w gospodarstwie domowym (np. pożar, kradzież, zalanie), udokumentowane /potwierdzone przez właściwą jednostkę (np. jednostkę pomocy społecznej, straż pożarną, Policję);

7. Dodatek na pokrycie kosztów kształcenia, o którym mowa w ust. 3 pkt 1 i ust. 6 nie przysługuje w przypadku, gdy wnioskodawca w ramach danej formy kształcenia na poziomie wyższym, zmieniając kierunek lub szkołę/uczelnię w trakcie pobierania nauki, ponownie pobiera naukę na poziomie (semestr/półrocze) objętym uprzednio dofinansowaniem ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach programu.

8. Wyliczona kwota dofinansowania kosztów opłaty za naukę (czesne), o której mowa w ust. 3 pkt 3 oraz ust. 5, ulega zmniejszeniu o 300 zł w przypadku, gdy wnioskodawca po pomyślnym ukończeniu nauki objętej w ramach programu dofinansowaniem ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w zakresie danej formy edukacji na poziomie wyższym, ponownie rozpoczyna lub kontynuuje naukę w ramach takiej samej formy edukacji na poziomie wyższym chyba, że wnioskodawca:

1) ubiega się o dofinansowanie semestru/półrocza danej formy edukacji na poziomie wyższym, jaki dotychczas nie był objęty dofinansowaniem ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych; albo

2) jednocześnie pobiera naukę na dwóch kierunkach w ramach tej samej formy edukacji na poziomie wyższym,

wówczas zmniejszenie kwoty dofinansowania kosztów nauki (czesne) - nie obowiązuje.

9. Pomoc w module II w formie dodatku na pokrycie kosztów kształcenia, o którym mowa w ust. 3 pkt 1 i ust. 6, ma charakter progresywny i motywacyjny. Wysokość dodatku dla każdego wnioskodawcy jest uzależniona od jego postępów w nauce i wynosi:

- 1) do 50% wyliczonej dla wnioskodawcy maksymalnej kwoty dodatku – w przypadku pobierania nauki na pierwszym roku nauki w ramach wszystkich form edukacji na poziomie wyższym, w przypadku form kształcenia trwających jeden rok – do 50% wyliczonej dla wnioskodawcy maksymalnej kwoty dodatku;
- 2) do 75% wyliczonej dla wnioskodawcy maksymalnej kwoty dodatku – w przypadku pobierania nauki na kolejnym, drugim roku edukacji w ramach wszystkich form edukacji na poziomie wyższym;
- 4) do 100% wyliczonej dla wnioskodawcy maksymalnej kwoty dodatku – w przypadku pobierania nauki w kolejnych latach (od trzeciego roku) danej formy edukacji na poziomie wyższym,

przy czym studenci studiów II stopnia i uczestnicy studiów doktoranckich mogą otrzymać dodatek w kwocie maksymalnej na każdym etapie nauki.

10. Przekazanie dofinansowania kosztów opłaty za naukę (czesne) oraz dodatku na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego następuje po zawarciu umowy dofinansowania.

11. Przekazanie dodatku na pokrycie kosztów kształcenia następuje po przekazaniu realizatorowi programu informacji o zaliczeniu przez wnioskodawcę semestru/półrocza objętego dofinansowaniem lub po złożeniu zaświadczenia ze szkoły/uczelni, że wnioskodawca uczęszczał na zajęcia, objęte planem/programem studiów/nauki.

12. Wnioskodawca, który w okresie objętym dofinansowaniem, z przyczyn innych niż niezależnych od niego (np. stan zdrowia) - nie uczęszczał na zajęcia objęte planem/ programem studiów/nauki, a w przypadku przewodu doktorskiego – nie realizował przewodu doktorskiego zgodnie z przyjętym harmonogramem, zobowiązany jest do zwrotu kwoty dofinansowania kosztów nauki w tym semestrze/półroczu.

13. Dopuszczalność udzielania pomocy w ramach modułu II:

1) każdy wnioskodawca może uzyskać pomoc ze środków PFRON łącznie maksymalnie w ramach 20 (dwudziestu) semestrów/półroczy różnych form kształcenia na poziomie wyższym - warunek ten dotyczy także wsparcia udzielonego w ramach programów Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych:

- a) „STUDENT - kształcenie ustawiczne osób niepełnosprawnych”,
- b) „STUDENT II – kształcenie ustawiczne osób niepełnosprawnych”,

z uwzględnieniem pkt 2;

2) wnioskodawcy, którzy do dnia złożenia wniosku uzyskali pomoc ze środków PFRON w ramach większej liczby semestrów/półroczy, niż wskazana w pkt 1, mogą uzyskać pomoc w ramach programu - do czasu ukończenia rozpoczętych form kształcenia na poziomie wyższym, jeśli są one realizowane zgodnie z planem/programem studiów i zostały rozpoczęte, gdy limit, o którym mowa w pkt. 1 nie został przekroczony;

- 3) decyzja o ponownym dofinansowaniu kosztów nauki w przypadku powtarzania przez wnioskodawcę semestru / półrocza / roku szkolnego lub akademickiego - należy do kompetencji realizatora programu, z zastrzeżeniem pkt 4, przy czym spowolnienie toku studiów nie jest traktowane jako powtarzanie semestru;
- 4) wypłata dofinansowania w sytuacji powtarzania semestru /półrocza /roku szkolnego lub akademickiego przez wnioskodawcę jest dozwolona w ramach dopuszczalnej, łącznej liczby semestrów/ półroczy, o której mowa w pkt 1 - z zastrzeżeniem, iż może to nastąpić nie więcej niż dwa razy w ciągu trwania nauki w ramach danej formy kształcenia na poziomie wyższym (szkoła policealna, kolegium, szkoła wyższa, przewód doktorski otwarty poza studiami doktoranckimi) i tylko jeżeli powtarzanie semestru/półrocza/roku szkolnego lub akademickiego przez wnioskodawcę następuje z przyczyn od niego niezależnych (np. stan zdrowia, likwidacja/zamknięcie kierunku);
- 5) wnioskodawca, który w okresie objętym dofinansowaniem przekroczy limit, o którym mowa w pkt 4 (po raz trzeci nie zalicza semestru/półrocza), zobowiązany jest do zwrotu kwoty dofinansowania kosztów nauki w tym semestrze/półroczu i do czasu ukończenia nauki na rozpoczętym poziomie, nie może korzystać z pomocy w module II, z uwzględnieniem pkt 6;
- 6) na pisemny wniosek realizatora programu, decyzję o wyrażeniu zgody na ponowne dofinansowanie kosztów nauki w przypadku wnioskodawcy, który ze względu na stan zdrowia po raz trzeci nie zalicza semestru/półrocza objętego dofinansowaniem w ramach danej formy kształcenia na poziomie wyższym, podejmują Pełnomocnicy Zarządu w Biurze Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych; w przypadku podjęcia decyzji, zwrot kwoty dofinansowania kosztów nauki, o którym mowa w pkt 5 - nie ma zastosowania;
- 7) limit, o którym mowa w pkt. 1, nie dotyczy osób ubiegających się o dofinansowanie kosztów nauki w ramach studiów III stopnia, a także osób zamierzających otworzyć przewód doktorski poza studiami doktoranckimi (III stopnia).
14. W przypadku osób, które mają wszczęty przewód doktorski (studia eksternistyczne), a nie są uczestnikami studiów doktoranckich, przysługuje wyłącznie dodatek na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego.
15. Decyzję o wysokości pomocy dla Wnioskodawcy podejmuje Realizator programu, który ustala własne sposoby różnicowania wysokości dofinansowania.
16. Kwota dofinansowania ze środków PFRON nie może być większa niż kwota wnioskowana przez Wnioskodawcę.
17. Nie ma możliwości zwiększenia kwoty dodatku na pokrycie kosztów kształcenia z innych tytułów poza wymienionym w ustępie 6.
18. Wysokość dofinansowania, jaką otrzyma student w ramach Modułu II jest zależna od wysokości środków, jakie na dany semestr realizator otrzyma od PFRON, jeśli środki nie będą wystarczające na dofinansowanie studentom chesnego i dodatku zgodnie z wyżej wskazanymi zasadami to realizator zmuszony będzie do obniżania wysokości dofinansowań wszystkim Wnioskodawcom wg jednej zasady tj. jeśli środki otrzymane przez realizatora nie wystarczą na pełne dofinansowanie dla każdego wnioskodawcy to, by jednakowo potraktować wszystkich studentów, realizator będzie obniżał procentowo dofinansowania tak aby wszyscy wnioskodawcy otrzymali w danym semestrze dofinansowanie.

19. Wnioskodawcy mogą wносить korekty do wniosków.
20. W przypadku, gdy Realizator poweźmie wątpliwości odnośnie podanych przez beneficjenta we wniosku danych mających wpływ na przyznanie dofinansowania, wzywa beneficjenta do złożenia w wyznaczonym terminie wyjaśnień w sprawie lub dostarczenia niezbędnych dokumentów.
21. Refundacja kosztów poniesionych przed dniem zawarcia umowy dofinansowania może dotyczyć:
- 1) w przypadku Modułu I - kosztów poniesionych do 180 dni przed dniem złożeniem wniosku,
 - 2) w przypadku Modułu II - kosztów opłaty za naukę (czesne) dotyczących bieżącego roku szkolnego lub akademickiego, niezależnie od daty ich poniesienia.
22. Udział własny wnioskodawcy jest wymagany w poniższych zadaniach:
- 1) w module I wynosi co najmniej:
 - a) 10% ceny brutto zakupu/usługi w ramach Obszaru B- Zadanie1, Obszaru C- Zadania:3 i 4,
 - b) 15% ceny brutto zakupu/usługi w ramach Obszaru A-zadanie 1 oraz Obszaru D,
 - c) 25% ceny brutto zakupu/usługi w ramach Obszaru A: Zadanie nr 2,
 - 2) w module II - w zakresie kosztów czesnego:
 - a) 15% wartości czesnego – w przypadku zatrudnionych beneficjentów programu, którzy korzystają z pomocy w ramach jednej formy kształcenia na poziomie wyższym (na jednym kierunku),
 - b) 65% wartości czesnego – w przypadku zatrudnionych beneficjentów programu, którzy jednocześnie korzystają z pomocy w ramach więcej niż jedna forma kształcenia na poziomie wyższym (więcej niż jeden kierunek) – warunek dotyczy drugiej i kolejnych form kształcenia na poziomie wyższym (drugiego i kolejnych kierunków),
- z zastrzeżeniem, iż z obowiązku wniesienia udziału własnego w module II zwolniony jest wnioskodawca, gdy wysokość jego przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekracza kwoty 583 zł netto na osobę.
- W przypadku ubiegania się o zwolnienie we wniesieniu udziału własnego dochód należy udokumentować, np. dołączając zaświadczeń z Urzędu Skarbowego bądź kserokopię złożonego zeznania podatkowego z potwierdzeniem jego złożenia w US, zaświadczenie od pracodawcy.
23. Środki finansowe stanowiące udział własny wnioskodawcy nie mogą pochodzić ze środków PFRON.
24. W sytuacji, gdy łączna wartość uzyskanego dofinansowania ze środków PFRON w ramach programu w danym roku przekracza kwotę 10.000 zł, zabezpieczeniem udzielonego dofinansowania jest weksel własny in blanco wystawiony przez wnioskodawcę i opatrzony klauzulą „bez protestu” wraz z deklaracją wekslową oraz awalem współmałżonka (o ile dotyczy). W przypadku, gdy wnioskodawca pozostaje w związku małżeńskim, współmałżonek wnioskodawcy oprócz złożonego podpisu na wekslu, podpisuje również deklarację do weksla in blanco. Górną wartością sumy wekslowej jest wartość udzielonego dofinansowania, powiększona o odsetki, określone w umowie dofinansowania oraz koszty dochodzenia roszczeń.
25. Preferencje PFRON przysługujące wnioskodawcom w trakcie rozpatrywania wniosków w ramach modułu I:
- 1) w 2018 roku preferowane są wnioski dotyczące osób niepełnosprawnych, które są zatrudnione - suma punktów preferencyjnych nie może stanowić mniej niż 40% maksymalnej

liczby punktów możliwych do udzielenia w ramach oceny merytorycznej wniosku; pozostałe kryteria oceny merytorycznej wniosków określa realizator programu.

2) osoby, które w 2017 lub w 2018 roku zostały poszkodowane w wyniku działań żywiołu lub innych zdarzeń losowych – suma punktów referencyjnych nie może stanowić mniej niż 10%.

26. Warunki wykluczające uczestnictwo w programie:

- 1) w Module I i II –wymagalne zobowiązania wobec PFRON lub wobec realizatora programu,
- 2) w Module II – przerwa w nauce.

27. Dokumenty dostarczane do Realizatora przez wnioskodawcę, będą rejestrowane w dzienniku korespondencji i opatrzone pieczęcią Realizatora z datą wpływu.

28. Prawidłowo zaadresowana korespondencja do wnioskodawcy, która pomimo dwukrotnego awizowania nie zostanie odebrana, uznawana jest za doręczoną.

§ 2

Tryb składania wniosków o przyznanie dofinansowania

1. Miejsce złożenia wniosku: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Toruniu, ul Towarowa 4-6, 87-100 Toruń
2. Przyjmowanie wniosków w 2018 roku dla modułu I następuje w trybie ciągłym od 3 kwietnia 2018 r. do 30 sierpnia 2018 r., natomiast dla modułu II od 5 marca do 30 marca 2018 r. (semestr letni roku akademickiego/szkolnego 2017/2018) oraz od 4 września do 10 października 2018 r.(semestr zimowy roku akademickiego/szkolnego 2018/2019)
3. Za datę złożenia wniosku uważa się datę jego wpływu do sekretariatu Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Toruniu, a w przypadku wniosków składanych drogą pocztową, datę stempla pocztowego.
4. Dofinansowanie następuje na pisemny wniosek zawierający uzasadnienie wskazujące na związek udzielenia dofinansowania z możliwością realizacji celów programu, złożony wraz z niezbędnymi załącznikami. Wniosek należy złożyć do jednostki organizacyjnej samorządu powiatowego, właściwego dla miejsca zamieszkania wnioskodawcy.
5. Wzory wniosków wraz z załącznikami o dofinansowanie dla wnioskodawcy, który składa wniosek w swoim imieniu oraz wnioskodawcy, który składa wniosek na rzecz swojego podopiecznego zostały załączone do niniejszych Zasad (załączniki 3-15)
6. Za kompletny wniosek uważa się wniosek zawierający wszystkie wymagane dane wraz z kompletem wymaganych załączników.
7. Podstawą podjęcia decyzji w sprawie przyznania osobie niepełnosprawnej dofinansowania są informacje aktualne na dzień złożenia wniosku, z wyjątkiem wniosków wnioskodawców zobowiązanych do uzupełnienia lub korekty danych - w tym przypadku podstawą podjęcia decyzji w sprawie przyznania dofinansowania są informacje aktualne na dzień uzupełnienia wniosku.

8. Wnioskodawcą jest wnioskująca o dofinansowanie osoba niepełnosprawna, o której mowa w art. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2046),

z tym, że:

1) w przypadku niepełnoletnich adresatów programu (dzieci i młodzieży do lat 18), wnioskodawcą jest jeden z rodziców sprawujący opiekę nad osobą niepełnosprawną, lub opiekun prawny,

2) w przypadku pełnoletnich osób nie posiadających pełnej zdolności do czynności prawnych, wnioskodawcą jest opiekun prawny.

3) Wnioskodawca może występować przez pełnomocnika, ustanowionego na podstawie pełnomocnictwa poświadczonego notarialnie - pełnomocnictwo wnioskodawca dołącza do wniosku wraz z pisemnym oświadczeniem pełnomocnika, iż nie jest on i w ciągu ostatnich 3 lat nie był właścicielem, współwłaścicielem, przedstawicielem prawnym (pełnomocnikiem) lub handlowym, członkiem organów nadzorczych bądź zarządzających lub pracownikiem firm(y), oferujących sprzedaż towarów/usług będących przedmiotem wniosku ani nie jest i nie był w żaden inny sposób powiązany z zarządem tych firm poprzez np.: związki gospodarcze, rodzinne, osobowe itp.

9. Wnioskodawca zobowiązany jest zgłosić bezzwłocznie do Realizatora informacje o wszelkich zmianach, dotyczących danych zawartych we wniosku.

10. W przypadku, gdy wnioskodawca przedstawia do wniosku dokumenty wystawione w języku innym niż język polski, zobowiązany jest do przedłożenia tłumaczenia tych dokumentów na język polski przez tłumacza przysięgłego. Koszty związane z tłumaczeniem tych dokumentów nie są refundowane ze środków PFRON i Realizatora.

11. Wnioskodawca, który ubiega się o ponowne udzielenie pomocy ze środków PFRON na ten sam cel jest zobowiązany wykazać we wniosku istotne przesłanki wskazujące na potrzebę powtórnego/kolejnego dofinansowania ze środków PFRON. Do istotnych przesłanek należą okoliczności związane przede wszystkim z aktywnością zawodową i nauką wnioskodawcy/podopiecznego wnioskodawcy. Przesłanki te należy wykazać w odpowiedniej rubryce wniosku (uzasadnienie wniosku) i udokumentować.

12. Beneficjent pomocy ubiegający się o dofinansowanie do kilku różnych zadań zobowiązany jest złożyć odrębny wniosek do każdego z nich, z wyjątkiem zadania B1 i B2 (jeśli będzie taka możliwość) - w tym przypadku beneficjent składa jeden wniosek, jak również w przypadku ubiegania się o dwa przedmioty dofinansowania z jednego zadania dotyczy np. protez kończyn.

13. Realizator programu w terminie do 14 dni roboczych od dnia złożenia niekompletnego wniosku, informuje Wnioskodawcę o występujących w nim uchybieniach, brakujących dokumentach, które powinny zostać usunięte:

- 1) w terminie do 14 dni kalendarzowych od dnia odebrania wezwania(w przypadku Modułu II)
- 2) w terminie do 7 dni roboczych od dnia odebrania wezwania(w przypadku Modułu I)

– pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia. W uzasadnionych przypadkach Realizator może przedłużyć termin uzupełnienia wniosku.

14. O wyniku weryfikacji Realizator informuje Wnioskodawcę w formie pisemnej w terminie 21 dni roboczych od zakończenia procedury weryfikacyjnej wniosku.
15. Pierwsze decyzje o przyznaniu dofinansowania zostaną podjęte dla Modułu I w lipcu br., biorąc pod uwagę wnioski złożone do 29.06.2018 r. (kompletne na dzień 29.06.2018 r.), które uzyskają w wyniku weryfikacji merytorycznej minimum 60 pkt, (zgodnie ze sporządzoną listą rankingową na dzień 05.07.2018 r.) natomiast dla wniosków, które wpłyną do Realizatora w terminie od 01.07.2018 r. do 30.08.2018 r. podjęcie decyzji nastąpi po otrzymaniu II transzy środków PFRON z zastrzeżeniem pkt 16.
16. Jeśli środki finansowe przyznane w ramach I transzy na rok 2017 dla Powiatu Toruńskiego w pełni pokryją zapotrzebowanie na wnioskowane środki, decyzję zostaną podjęte najpóźniej do 30 października br.
17. W ramach Modułu II Realizator programu przyjmuje w danym roku dwa cykle realizacji wniosków pozytywnie zweryfikowanych pod względem formalnym, adekwatne do organizacji roku akademickiego/szkolnego:

I cykl: wnioski pozytywnie zweryfikowane, złożone w marcu będą zrealizowane do dnia 31 maja 2017r.;

II cykl: wnioski pozytywnie zweryfikowane, złożone we wrześniu/październiku będą zrealizowane po otrzymaniu II transzy środków z PFRON z zastrzeżeniem pkt 16.
18. Realizator powiadamia pisemnie Wnioskodawcę o podjętej decyzji (przyznaniu dofinansowania bądź o odmowie przyznania dofinansowania) w terminie **14 dni roboczych**, licząc od daty podjęcia decyzji. W przypadku pozytywnej decyzji o przyznaniu dofinansowania Realizator informuje Wnioskodawcę o miejscu i terminie podpisania umowy oraz o ewentualnie wymaganych przy podpisywaniu umowy dokumentach.

§ 3

Weryfikacja formalna i merytoryczna wniosków

1. Realizator programu weryfikuje wnioski pod względem formalnym i merytorycznym. Wnioski składane w ramach Modułu II nie podlegają ocenie merytorycznej. Weryfikacji formalnej i merytorycznej wniosku dokonuje się na podstawie dokumentów dołączonych przez wnioskodawcę do wniosku, danych i informacji wynikających z wniosku, posiadanych przez Realizatora i PFRON zasobów oraz ustaleń dokonanych w trakcie weryfikacji wniosku.
2. Weryfikacja formalna wniosku polega na sprawdzeniu przez pracownika Realizatora, czy wnioskodawca i/lub jego podopieczny spełnia obowiązujące warunki uczestnictwa w programie i ubiegania się w jego ramach o wsparcie. Ocenie formalnej podlega:
 - spełnianie przez wnioskodawcę/podopiecznego wnioskodawcy wszystkich kryteriów uprawniających do złożenia wniosku i uzyskania dofinansowania,
 - dotrzymanie przez wnioskodawcę terminu na złożenie wniosku,

- zgodność zgłoszonego we wniosku przedmiotu dofinansowania z zasadami wskazanymi w programie,
- kompletność i poprawność danych zawartych we wniosku, zgodność wniosku oraz wymaganych załączników,
- wypełnienie wymagalnych rubryk we wniosku i załącznikach do wniosku,
- zgodność reprezentacji wnioskodawcy lub jego podopiecznego - w trakcie weryfikacji sprawdzane jest czy wniosek został podpisany przez osoby do tego uprawnione.

3. Szczegółowe zasady dotyczące weryfikacji formalnej wniosków:

- 1)opinia eksperta PFRON wydana w 2017 roku do wniosku, może zachować ważność dla weryfikacji formalnej tego wniosku - do dnia 31 grudnia 2018 roku,
- 2)zaświadczenie lekarskie złożone przez wnioskodawcę do wniosku w 2017 roku, może zachować ważność dla weryfikacji formalnej wniosku - do dnia 31 grudnia 2018 roku,
- 3) wnioskodawca ubiegający się o refundację kosztów poniesionych przed dniem zawarcia umowy dofinansowania, warunki uczestnictwa w programie musi spełniać także w terminie poniesienia kosztu objętego refundacją lub/i w okresie objętym refundacją kosztów,
- 4) odnośnie częstotliwości udzielania pomocy w ramach modułu I:
 - a) warunek, o którym mowa w rozdziale VI ust. 5 pkt 1 programu dotyczy:
 - pomocy udzielanej w ramach wskazanych zadań,
 - osoby niepełnosprawnej, będącej beneficjentem pomocy,
 - tego samego celu pomocy, przez który należy rozumieć przedmiot dofinansowania określony ogólnie w danym zadaniu,
 - b) warunek, o którym mowa w rozdziale VI ust. 5 pkt 2 programu dotyczy:
 - pomocy udzielanej w ramach wskazanych zadań,
 - osoby niepełnosprawnej, będącej beneficjentem pomocy,
 - gwarancji, dotyczącej przedmiotu dofinansowanego uprzednio ze środków PFRON,
 - w przypadku Obszaru C – Zadanie nr 2: beneficjentów programu, którzy uzyskali pomoc w pokryciu kosztów utrzymania sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym w 2012 roku oraz wcześniejszych programów przewidujących analogiczne wsparcie, nie obowiązuje karencja w uzyskaniu kolejnych środków PFRON na ten sam cel, niezależnie od okresu karencji przewidzianego wówczas w ramach programu,
- 5) odnośnie podejmowania decyzji o przyznaniu dofinansowania z pominięciem okresów, o których mowa w rozdziale VI ust. 5 programu:
 - a) dotyczyć może ona także okresów obowiązujących w ramach innych zadań finansowanych ze środków PFRON,
 - b) okoliczności wymienionych w rozdziale VI ust. 6 pkt 1 programu, należą także zmiany w stanie fizycznym beneficjenta pomocy, powodujące, że nie może on korzystać z posiadanego, uprzednio dofinansowanego ze środków PFRON przedmiotu dofinansowania.

4.Dodatkowe wymagania w zakresie weryfikacji merytorycznej wniosków w ramach modułu I:

- 1) ekspertem, o którym mowa w rozdziale X ust. 5 programu nie może być osoba, która aktualnie oraz w ciągu ostatnich 3 lat, była przedstawicielem prawnym lub handlowym,

członkiem organów nadzorczych bądź zarządzających lub pracownikiem firm oferujących sprzedaż towarów/usług będących przedmiotem wniosku,

- 2) w celu rzetelnej oceny wniosku, ekspert, o którym mowa w pkt 1, powinien potwierdzić stan faktyczny związany z dysfunkcją i potrzebą wyposażenia potencjalnego beneficjenta pomocy we wnioskowany przedmiot dofinansowania, o ile to możliwe z uwagi na sytuację zdrowotną osoby niepełnosprawnej – w trakcie konsultacji z udziałem potencjalnego beneficjenta pomocy,
- 3) ocena merytoryczna wniosku przeprowadzana jest w celu wyłonienia wniosków, które mają największe szanse na realizację celów programu; w związku z tym realizator programu będzie stosował punktowy system oceny wniosków, wyznaczając minimalny próg punktowy umożliwiający bieżące udzielanie dofinansowania; ustalenie zbioru kryteriów i ich wag należy do kompetencji realizatora programu, z zastrzeżeniem § 1 ust. 25; udzielenie dofinansowania wnioskodawcom, których wnioski uzyskały ocenę poniżej ustalonego przez realizatora programu minimalnego progu punktowego, uzależnione będzie od możliwości wynikających z wysokości ostatecznej puli środków PFRON przekazanych realizatorowi programu.

5. Skala punktowa (karta oceny merytorycznej) dla wniosków złożonych w ramach programu „Aktywny samorząd” w 2018 r. stanowi załącznik nr 1 i 2 do niniejszych Zasad.

1) Maksymalna liczba punktów możliwych do uzyskania w ocenie merytorycznej wniosku wynosi:

a) dla wniosku „P” (wniosek osoby niepełnosprawnej pełnoletniej) - 180 pkt,

b) dla wniosku „O” (wniosek złożony na rzecz podopiecznego) – 180 pkt.

2) Minimalny próg punktowy wynikający z oceny merytorycznej wniosku, uprawniający do uzyskania dofinansowania wynosi:

a) dla wniosku „P” – 45 pkt,

b) dla wniosku „O” – 45 pkt.

6. W sytuacji, gdy limit środków finansowych przekazany realizatorowi programu przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych nie umożliwia udzielenia dofinansowania wszystkim wnioskodawcom z równorzędną oceną wniosku, o przyznaniu dofinansowania decyduje:

1) stopień niepełnosprawności potencjalnego beneficjenta pomocy w ten sposób, że w pierwszej kolejności realizowane będą wnioski dotyczące osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności,

a w dalszej kolejności, gdy reguła postępowania wyrażona w pkt 1) nie prowadzi do wyboru wniosku do dofinansowania:

2) wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu wnioskodawcy, w ten sposób, że w pierwszej kolejności realizowane będą wnioski wnioskodawców, których dochód jest najniższy.

7. W przypadku wniosku, który w trakcie jego oceny nasuwa wątpliwości, co do możliwości pozytywnej weryfikacji pod względem kryterium dotyczącego rodzaju niepełnosprawności adresata programu lub co do celowości wnioskowanego dofinansowania, do podjęcia pozytywnej decyzji wymagana jest pozytywna opinia wydana przez eksperta – lekarza specjalistę o specjalizacji związanej z rodzajem niepełnosprawności adresata programu.

8. Czynności związane z weryfikacją wniosku będą rejestrowane w odpowiednich rubrykach formularza wniosku. Zakończenie i efekt tych czynności potwierdzać będą pieczętki, daty i podpisy właściwych pracowników.
9. Wnioskodawcy, któremu odmówiono przyznania środków finansowych w wyniku uchybień ze strony Realizatora przy weryfikacji formalnej wniosku, przysługuje prawo zwrócenia się z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.
10. Wnioski wnioskodawców będących pracownikami Realizatora, mogą być zrealizowane tylko w takim przypadku, gdy zgodność oceny formalnej oraz, o ile dotyczy - merytorycznej wniosku, z zasadami przyjętymi przez Realizatora, zostanie potwierdzona przez właściwy terytorialnie Oddział PFRON.
11. Kwota dofinansowania lub refundacji kosztów dojazdu na spotkanie z ekspertem PFRON czy też dojazdu na kurs prawa jazdy kategorii B, będzie wyliczana na podstawie oświadczenia beneficjenta oraz:
 - ceny biletu za przejazd kolejowy przez uprawnionego przewoźnika w drugiej klasie pociągu osobowego, uwzględniając posiadane uprawnienia wnioskodawcy do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego,
 - ceny biletu za przejazd w autobusowej komunikacji zwykłej przewoźnika wykonującego regularne przewozy osób, uwzględniając posiadane uprawnienia wnioskodawcy do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego,
 - w przypadku osób odbywających podróż samochodem osobowym, kwota zostanie wyliczona na podstawie określonych stawek za 1 km w zależności od pojemności pojazdu:
do 900cm³ – 0,5214zł, powyżej 900cm³ – 0,8358zł.
12. Aby wykorzystać w całości przyznane środki na realizację modułu I Realizator ma prawo obniżyć zakres i wysokość dofinansowania do poziomu środków, które mu pozostały dla wniosku będącego ostatnim realizowanym w danym roku.

§ 4

Decyzja o przyznaniu dofinansowania

1. Decyzję o przyznaniu lub bądź odmowie przyznania wnioskowanej pomocy podejmuje Realizator, zgodnie z posiadany doświadczeniem i wiedzą oraz na podstawie zasad określonych w programie i dokumencie dotyczącym kierunków działań programu oraz warunków brzegowych obowiązujących Realizatorów programu w danym roku.
2. Decyzja będzie rejestrowana w odpowiedniej rubryce formularza wniosku wraz z datą jej podjęcia, pieczęciami i podpisami osób podejmujących decyzję.
3. Decyzja odmowna w sprawie dofinansowania wymaga pisemnego uzasadnienia.
4. Wysokość środków PFRON przeznaczonych na realizację każdego wniosku o dofinansowanie nie może przekroczyć:
 - 1) maksymalnej kwoty dofinansowania, określonej przez PFRON dla danego przedmiotu dofinansowania,

- 2) wysokości określonego przez PFRON udziału środków finansowych PFRON w dofinansowanym zakupie lub kosztach usługi (o ile dotyczy),
 - 3) kwoty wnioskowanej przez wnioskodawcę.
5. Decyzja o przyznaniu dofinansowania jest podstawą zawarcia umowy dofinansowania.
 6. W przypadku przyznania dofinansowania realizacja następuje po podpisaniu dwustronnej umowy pomiędzy Realizatorem i wnioskodawcą.

§ 5

Umowa dofinansowania i jej rozliczenie

1. Szczegółowe warunki realizacji dofinansowania zostaną określone w indywidualnych umowach zawieranych z beneficjentami pomocy w każdym obszarze realizacji programu.
2. Warunkiem zawarcia umowy dofinansowania jest spełnianie przez wnioskodawcę lub jego podopiecznego warunków uczestnictwa określonych w programie także w dniu podpisania umowy.
3. Przekazanie przyznanych środków finansowych następuje:
 - 1) na rachunek sprzedawcy przedmiotu zakupu / usługodawcy, na podstawie przedstawionej i podpisanej przez wnioskodawcę faktury VAT, lub
 - 2) na wskazany rachunek bankowy wnioskodawcy - do rozliczenia na warunkach określonych w umowie dofinansowania (wskazanie terminu i sposobu rozliczenia przekazanych środków), co dotyczyć może wyłącznie:
 - a) w przypadku Modułu I: Obszar A- Zadanie nr 2, Obszar B - Zadanie nr 2, Obszar C – Zadanie nr 2 i nr 4, Obszar D,
 - b) Modułu II
4. Wybór sprzedawcy przedmiotu dofinansowania lub usługodawcy, należy wyłącznie do beneficjenta pomocy.
5. W przypadku, gdy beneficjent pomocy przedłoży dokumenty rozliczeniowe wystawione w języku innym niż język polski, w których walutą rozliczeniową jest waluta inna niż polski złoty (PLN), zobowiązany jest do przedłożenia tłumaczenia tych dokumentów na język polski przez tłumacza przysięgłego (PFRON i Realizator nie refundują kosztów związanych z tłumaczeniem tych dokumentów).

Płatność przez Realizatora kwoty dofinansowania może nastąpić wówczas według kursu sprzedaży danej waluty w Banku Gospodarstwa Krajowego z dnia dokonania płatności.
6. Dofinansowanie nie może obejmować kosztów zakupu lub wykonania usług zakupionych lub wykonanych przed przyznaniem środków finansowych i zawarciem przez beneficjenta pomocy umowy z Realizatorem, z wyłączeniem przypadków, uwzględniających możliwość refundacji kosztów, o których mowa w rozdziale VII ust. 1-3 programu.

7. Umowa dofinansowania wygasa wskutek wypełnienia przez Realizatora i wnioskodawcę zobowiązań wynikających z umowy. Umowę zawiera się na czas określony, w przypadku:
 - 1) Modułu I: Obszar A, Obszar B, Obszar C – Zadanie nr 3 - na trzy lata, licząc od początku roku następującego po roku zawarcia umowy dofinansowania,
 - 2) Modułu I: Obszar C – Zadanie nr 2 i Zadanie nr 4 – do czasu upływu okresu gwarancji udzielonej na przedmiot objęty dofinansowaniem,
 - 3) w pozostałych przypadkach - zgodnie z decyzją Realizatora, z koniecznością rozliczenia udzielonego dofinansowania (nie dotyczy kwoty dodatku na pokrycie kosztów kształcenia), w terminie wskazanym przez Realizatora.
8. W ramach programu nie mogą być dofinansowane:
 - 1) pożyczki i spłaty rat oraz odsetek,
 - 2) koszty poniesione na przygotowanie wniosku,
 - 3) opłaty związane z realizacją umowy zawartej z beneficjentem pomocy,
 - 4) koszty nieudokumentowane.
9. Przy zawieraniu umowy z wnioskodawcą, który nie ma możliwości złożenia podpisu i dokonuje odcisku palca należy:
 - 1) sprawdzić istnienie w dowodzie osobistym klauzuli „*podpis niemożliwy*” lub *brak podpisu*,
 - 2) sprawdzić, czy złożone dotychczas dokumenty (wniosek, załączniki, inne) były podpisane za pomocą odcisku palca,
 - 3) przy odcisku palca wpisać imię i nazwisko strony umowy.
10. Po dokonaniu czynności, o których mowa w ust. 9, na egzemplarzu umowy pozostającym u Realizatora składają swoje podpisy pracownicy Realizatora, w obecności których beneficjent pomocy podpisał umowę - wraz z datą i pieczętką imienną przy adnotacji „umowę zawarto w obecności:” przy czym przy zawieraniu umowy wymagana jest obecność co najmniej dwóch pracowników Realizatora.
11. Rozliczenie umowy odbywa się na podstawie oryginałów dostarczonych faktur/zaświadczeń bądź innych dowodów księgowych.
12. W przypadku śmierci beneficjenta pomocy, niezbędne jest przedłożenie odpisu skróconego aktu zgonu.
13. Dodatek na pokrycie kosztów kształcenia, niewymagający rozliczenia, dotyczy przykładowo: kosztów zakwaterowania, dojazdów, dostępu do Internetu, uczestnictwa z zajęciach mających na celu podniesienie sprawności fizycznej lub psychicznej, zakupu przedmiotów ułatwiających lub umożliwiających naukę, wyjazdów organizowanych w ramach zajęć szkolnych, wkładu własnego wymaganego zasadami programów UE. Za przekazane środki na dodatek nie może być zakupiony sprzęt komputerowy.
14. W ramach rozliczenia środków finansowych PFRON, Realizator programu może wyrazić zgodę na niedochodzenie od dłużnika należności, której kwota wraz z odsetkami nie przekracza 100 zł (sto złotych). Niedochodzenie należności następuje na pisemny wniosek beneficjenta oraz jeśli odpowiednio udokumentuje niemożność spłaty zobowiązania/zadłużenia.

15. Wnioskodawca w ramach Modułu II na podpisanie umowy musi stawić się osobiście.
16. Jeśli student nie może stawić się na podpisanie umowy osobiście z ważnych przyczyn (choroba, wyjazd, praktyki, staż) umowa zostanie sporządzona w innym dogodnym dla Realizatora i studenta terminie, po wcześniejszym uprzedzeniu.
17. Jeśli student nie pojawi się w wyznaczonym na podpisanie umowy terminie, nie zawiadomi o nieobecności, ani w ciągu 7 dni od wyznaczonej daty nie zgłosi się do Realizatora, dofinansowanie nie zostanie zrealizowane.
18. W przypadku wykorzystania całości lub części dofinansowania niezgodnie z przeznaczeniem, Beneficjent pomocy jest zobowiązany, w terminie wskazanym w wezwaniu do zapłaty, do zwrotu całości lub części nieprawidłowo wykorzystanego dofinansowania wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych naliczonymi od dnia przekazania dofinansowania przez Realizatora na rachunek bankowy Beneficjenta pomocy - do dnia ich zwrotu, na wskazany rachunek bankowy.

§ 6

Zakres pojęć - ilekroć w niniejszym dokumencie mowa jest o:

1. **aktywności zawodowej** – należy przez to rozumieć:
 - 1) zatrudnienie, lub
 - 2) rejestrację w urzędzie pracy jako osoba bezrobotna, lub
 - 3) rejestrację w urzędzie pracy jako osoba poszukująca pracy i nie pozostająca w zatrudnieniu;
2. **opłacie za naukę (czesne)** – należy przez to rozumieć opłatę pobieraną za naukę w szkole policealnej lub wyższej w okresie objętym umową dofinansowania; opłata za naukę (czesne) nie obejmuje innych opłat z tytułu usług edukacyjnych (przykładowo: opłaty związanej z powtarzaniem określonych zajęć z powodu niezadowolających wyników w nauce, za zajęcia nieobjęte planem studiów, za studia realizowane w języku obcym) ani innych opłat przewidzianych przepisami prawa powszechnie obowiązującego (przykładowo za wydanie: legitymacji studenckiej i jej duplikatu, dyplomu ukończenia studiów, jego duplikatu oraz dodatkowego odpisu dyplomu w tłumaczeniu na język obcy, itp.), które to koszty mogą być pokrywane przez beneficjenta pomocy ze środków dofinansowania przyznanego w formie dodatku na pokrycie kosztów kształcenia;
3. **dodatku na pokrycie kosztów kształcenia** - należy przez to rozumieć nie wymagającą rozliczania kwotę przeznaczoną na wydatki związane z pobieraniem nauki;
4. **dysfunkcji narządu ruchu (w przypadku Obszaru A)** – należy przez to rozumieć dysfunkcję stanowiącą podstawę orzeczenia o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności; w przypadku osób niepełnosprawnych z dysfunkcją narządu ruchu, która nie jest przyczyną wydania orzeczenia dot. niepełnosprawności, ale jest konsekwencją ujętych w orzeczeniu schorzeń (np. o charakterze neurologicznym - symbol orzeczenia: 10-N lub całościowych zaburzeń rozwojowych - symbol orzeczenia: 12-C), mogą zostać pozytywnie zweryfikowane pod względem formalnym pod warunkiem, że wnioskodawca dołączy do

wniosku zaświadczenie lekarza specjalisty potwierdzające, iż następstwem schorzeń, stanowiących podstawę orzeczenia jest dysfunkcja narządu ruchu;

5. **dysfunkcja narządu wzroku (w przypadku Obszaru B)** - należy przez to rozumieć dysfunkcję wzroku stanowiącą powód wydania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności, a także w przypadku:

1) gdy dysfunkcja narządu wzroku nie jest przyczyną wydania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności, ale wnioskodawca przedłoży zaświadczenie lekarskie wystawione przez lekarza okulistę potwierdzające, że osoba niepełnosprawna, której dotyczy wniosek, ma ostrość wzroku (w korekcji) w oku lepszym równą lub poniżej 0,05 i/lub ma zwężenie pola widzenia do 20 stopni;

2) osób niepełnosprawnych w wieku do 16 roku życia, gdy wnioskodawca przedłoży zaświadczenie lekarskie wystawione przez lekarza okulistę potwierdzające, że osoba niepełnosprawna, której dotyczy wniosek, ma ostrość wzroku (w korekcji) w oku lepszym równą lub poniżej 0,1 i/lub ma zwężenie pola widzenia do 30 stopni,

przy czym osoby niepełnosprawne posiadające dysfunkcje narządu wzroku wymienione w lit. a i lit. b, są traktowane jak osoby niewidome;

6. **dysfunkcja obu kończyn górnych** - należy przez to rozumieć stan potwierdzony zaświadczeniem lekarskim: wrodzony brak lub amputację obu kończyn górnych – co najmniej w obrębie przedramienia, a także dysfunkcję charakteryzującą się znacznie obniżoną sprawnością ruchową w zakresie obu kończyn górnych w stopniu wykluczającym lub znacznie utrudniającym korzystanie ze standardowego sprzętu elektronicznego, wynikająca ze schorzeń o różnej etiologii (m.in. porażenia mózgowie, choroby neuromięśniowe);

7. **ekspercie PFRON (w przypadku Obszaru C Zadanie nr 3 i nr 4)** – należy przez to rozumieć specjalistę wojewódzkiego z dziedziny rehabilitacji medycznej lub ortopedii i traumatologii albo innego specjalistę w tych dziedzinach, wskazanego przez jednego z wymienionych specjalistów, który prowadzi na terenie danego województwa długotrwałą opiekę protetyczną nad osobami po amputacjach kończyn; wyboru ekspertów PFRON dokonuje PFRON; ekspertem nie może być osoba, która aktualnie oraz w ciągu ostatnich 3 lat, była przedstawicielem prawnym lub handlowym, członkiem organów nadzorczych bądź zarządzających lub pracownikiem protezowni (zakładu ortopedycznego); ekspertom PFRON przysługuje wynagrodzenie za wydanie opinii do wniosku zakwalifikowanego do dofinansowania, w zakresie:

a. stabilności procesu chorobowego wnioskodawcy,

b. rokowań co do zdolności wnioskodawcy do pracy w wyniku wsparcia udzielonego w programie,

oraz o ile dotyczy:

c. celowości zwiększenia jakości protezy do poziomu IV (dla zdolności do pracy wnioskodawcy) i zwiększenia kwoty dofinansowania;

8. **gospodarstwie domowym wnioskodawcy** – należy przez to rozumieć, w zależności od stanu faktycznego:

a. **wspólne gospodarstwo** – gdy wnioskodawca ma wspólny budżet domowy z innymi osobami, wchodzącymi w skład jego rodziny,

lub

b. **samodzielne gospodarstwo** – gdy wnioskodawca mieszka i utrzymuje się samodzielnie i może udokumentować, że z własnych dochodów ponosi wszelkie opłaty z tego tytułu;

przy czym wnioskodawcę, który ukończył 25 rok życia i nie osiąga własnych dochodów, zalicza się do wspólnego gospodarstwa domowego rodziców/ opiekunów;

9. **Karcie Dużej Rodziny** – należy przez to rozumieć dokument identyfikujący członka rodziny wielodzietnej, zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2016 r., poz. 785) lub inny dokument, na podstawie którego wnioskodawca objęty jest działaniami/ulgami adresowanymi do rodzin wielodzietnych, ujętymi w ramy programów, które pod różnymi nazwami funkcjonują w Polsce, bądź wprowadzonymi jako samodzielny instrument nieobudowany programem;
10. **kolegium** – należy przez to rozumieć kolegium utworzone zgodnie z ustawą z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r., poz. 2156 z późn. zm.)
11. **kosztach kursu i egzaminów (w przypadku Obszaru A Zadanie nr 2)** – należy przez to rozumieć koszty związane z uczestnictwem osoby niepełnosprawnej w kursie i przeprowadzeniem egzaminu, w tym także wszelkie opłaty z nimi związane oraz jazdy doszkalające;
12. **kosztach utrzymania sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny (Obszar C Zadanie nr 4)** – należy przez to rozumieć koszty związane z utrzymaniem sprawności technicznej protez/y kończyny górnej i/lub dolnej, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne;
13. **miejscu zamieszkania** – należy przez to rozumieć, zgodnie z normą kodeksu cywilnego (art. 25 KC) miejscowość, w której wnioskodawca przebywa z zamiarem stałego pobytu, będąca ośrodkiem życia codziennego wnioskodawcy, w którym skoncentrowane są jego plany życiowe (cechy ośrodka osobistych i majątkowych interesów); o miejscu zamieszkania nie decyduje jedynie fakt przebywania w określonym mieście, ale również zamiar stałego pobytu i chęć skoncentrowania swoich interesów życiowych w danym miejscu; można mieć tylko jedno miejsce zamieszkania;
14. **naucze w szkole wyższej** – należy przez to rozumieć naukę w następujących formach edukacji na poziomie wyższym: studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia, jednolite studia magisterskie, studia podyplomowe lub doktoranckie prowadzone przez szkoły wyższe w systemie stacjonarnym (dziennym) lub niestacjonarnym (wieczorowym, zaocznym lub eksternistycznym, w tym również za pośrednictwem Internetu);
15. **oprzyrządowaniu samochodu** – należy przez to rozumieć dostosowane do indywidualnych potrzeb związanych z rodzajem niepełnosprawności adresata programu urządzenia (montowane fabrycznie lub dodatkowo) lub również wyposażenie samochodu, które umożliwia użytkowanie samochodu przez osobę niepełnosprawną z dysfunkcją ruchu lub przewożenie samochodem osoby niepełnosprawnej oraz niezbędnego sprzętu rehabilitacyjnego;
16. **osobie głuchoniewidomej** – należy przez to rozumieć osobę niepełnosprawną, która na skutek równoczesnego uszkodzenia słuchu i wzroku napotyka bardzo duże trudności w wymianie informacji oraz w komunikowaniu się, stan ten musi być potwierdzony w odpowiednim dokumencie lub zaświadczeniu lekarskim;
17. **osobie zależnej (w przypadku Obszaru D)** – należy przez to rozumieć dziecko będące pod opieką wnioskodawcy i przebywające w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką (dziennego opiekuna, niani lub w ramach klubu dziecięcego, punktu przedszkolnego, zespołu wychowania przedszkolnego);
18. **informacji o zaliczeniu przez wnioskodawcę semestru/półrocza objętego dofinansowaniem** – należy przez to rozumieć każdą udokumentowaną informację potwierdzającą, że student pobierał naukę w semestrze objętym dofinansowaniem (np. wpis na kolejny semestr, w tym

warunkowy, informacja o dopuszczeniu do sesji egzaminacyjnej, potwierdzenia zdania egzaminu w trakcie sesji egzaminacyjnej, np. w formie oceny itp.; źródłem informacji może być np. indeks, wydruk z USOS, zaświadczenie uczelni itp.);

- 19. posiadaczu samochodu (w rozumieniu programu)** – należy przez to rozumieć jego właściciela lub współwłaściciela; w przypadku osób niepełnoletnich i pozbawionych zdolności do czynności prawnych, posiadaczem samochodu jest wnioskodawca; w przypadku gdy wnioskodawca ubiega się o dofinansowanie wyłącznie sprzętu/urządzeń mobilnych (niemontowanych w samochodzie na stałe), posiadanie samochodu może być udokumentowane aktualną umową (np. umowa użytkowania, najmu, użyczenia dzierżawy itd.)
- 20. poziomie jakości protez kończyny górnej** – należy przez to rozumieć:
- 1) poziom I - prosta proteza o funkcji głównie kosmetycznej ewentualnie z najprostszymi elementami mechanicznego ustawiania pozycji łokcia i nadgarstka; do wykonania w ramach limitu NFZ; nie przywraca nawet podstawowych funkcji utraconej ręki,
 - 2) poziom II - proteza z prostymi elementami mechanicznymi oraz standardowym zawieszeniem na kikucie; w zasadzie możliwa do wykonania w ramach NFZ z niewielką dopłatą; nie uniezależnia pacjenta od otoczenia w stopniu wystarczającym dla podjęcia aktywności zawodowej,
 - 3) poziom III - proteza z precyzyjnymi elementami mechanicznymi oraz nowoczesnym zawieszeniem kikuta (także z wykorzystaniem technologii silikonowej) oraz bardzo dobrym wykończeniem kosmetycznym; uniezależnia pacjenta od otoczenia w stopniu umożliwiającym podjęcie aktywności zawodowej,
 - 4) poziom IV - proteza z elementami bioelektrycznymi (lub elementy kombinowane bioelektryczne i mechaniczne - tzw. hybrydowa); proteza w części bioelektrycznej sterowana impulsami z zachowanych grup mięśniowych; w znacznym stopniu pozwala na uniezależnienie się od otoczenia, jednak nie zawsze jest akceptowana przez pacjentów, w szczególności z powodu znacznej wagi;
- 21. poziomie jakości protez kończyny dolnej** – należy przez to rozumieć:
- 1) poziom I - proteza wykonana w ramach limitu NFZ; posiada najprostsze elementy mechaniczne; nie daje możliwości lokomocyjnych dla codziennego funkcjonowania pacjenta,
 - 2) poziom II - poziom podstawowy umożliwiający w miarę sprawne poruszanie się pacjenta; proteza taka jednak nie daje rzeczywistych możliwości intensywnego, bezpiecznego jej użytkowania potrzebnego do codziennej aktywności zawodowej,
 - 3) poziom III - poziom bardzo dobry; proteza taka wykonana na nowoczesnych elementach (stopa, staw kolanowy) oraz posiadająca bardzo dobre zawieszenie w leju, także na elementach silikonowych; w tej grupie protez pacjent może otrzymać zaopatrzenie zapewniające takie możliwości lokomocyjne, aby mógł podjąć lub kontynuować aktywność zawodową;
 - 4) poziom IV - grupa najnowocześniejszych w świecie protez, także z elementami sterowanymi cyfrowo, z wielowarstwowymi lejami oraz najlżejszymi elementami nośnymi; umożliwiają w niektórych przypadkach także aktywność sportową i rekreacyjną pacjentów;
- 22. półroczu/semestrze** – należy przez to rozumieć okres, na który może zostać przyznana pomoc finansowa na pokrycie kosztów nauki w szkole, obejmujący zajęcia dydaktyczne, sesję egzaminacyjną oraz obowiązkowe praktyki;

23. **protezie kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (Obszar C Zadanie nr 3 i nr 4)** – należy przez to rozumieć protezę/protezy kończyny górnej i/lub dolnej na III lub IV poziomie jakości protez;
24. **przeciętnym miesięcznym dochodzie wnioskodawcy** - należy przez to rozumieć dochód w przeliczeniu na jedną osobę w gospodarstwie domowym wnioskodawcy, o jakim mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1518), obliczony za kwartał poprzedzający kwartał, w którym złożono wniosek; dochody z różnych źródeł sumują się; w przypadku działalności rolniczej – dochód ten oblicza się na podstawie wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego w 2015 r. (Obwieszczenie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 23 września 2016 r. - M.P. 2016 poz. 932), według wzoru: $[(1.975 \text{ zł} \times \text{liczba hektarów})/12]/\text{liczba osób w gospodarstwie domowym wnioskodawcy}$;
25. **przerwie w nauce (w przypadku modułu II)** – należy przez to rozumieć przerwę w kontynuowaniu nauki, w trakcie której osoba niepełnosprawna nie ponosi kosztów nauki, np. urlop dziekański, urlop zdrowotny;
26. **sprzęcie elektronicznym lub jego elemencie lub oprogramowaniu** – należy przez to rozumieć komputer (stacjonarny lub mobilny) oraz/lub współpracujące z nim urządzenia i dedykowane oprogramowanie, umożliwiające ograniczanie skutków rodzaju i stopnia niepełnosprawności (z uwzględnieniem definicji urządzeń brajlowskich); głównym kryterium uznania kwalifikowalności danego kosztu są indywidualne i specyficzne dla danego rodzaju dysfunkcji - potrzeby związane z rehabilitacją zawodową i społeczną potencjalnego beneficjenta,
27. **szkole policealnej** – należy przez to rozumieć publiczną lub niepubliczną szkołę policealną, utworzoną zgodnie z ustawą z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r., poz. 1518);
28. **szkole wyższej** – należy przez to rozumieć publiczną lub niepubliczną szkołę wyższą utworzoną zgodnie z ustawą z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1842, z późn. zm.) lub uczelnię zagraniczną, a także szkołę wyższą i wyższe seminarium duchowne prowadzone przez Kościół Katolicki lub inne kościoły i związki wyznaniowe;
29. **urządzeniach brajlowskich** – należy przez to rozumieć elektroniczne urządzenia, zdolne tworzyć wypukłą formę informacji wyjściowej, możliwą do odczytania przy pomocy zmysłu dotyku;
30. **wymagalnych zobowiązaniach** – należy przez to rozumieć:
- 1) w odniesieniu do zobowiązań o charakterze cywilnoprawnym – wszystkie bezsporne zobowiązania, których termin płatności dla dłużnika minął, a które nie zostały ani przedawnione ani umorzone,
 - 2) w odniesieniu do zobowiązań publicznoprawnych, wynikających z decyzji administracyjnych wydawanych na podstawie przepisów k.p.a. – zobowiązania:
 - wynikające z decyzji ostatecznych, których wykonanie nie zostało wstrzymane z upływem dnia, w którym decyzja stała się ostateczna – w przypadku decyzji, w których nie wskazano terminu płatności,
 - wynikające z decyzji ostatecznych, których wykonanie nie zostało wstrzymane z upływem terminu płatności oznaczonego w decyzji – w przypadku decyzji z oznaczonym terminem płatności,
 - wynikające z decyzji nieostatecznych, którym nadano rygor natychmiastowej wykonalności,
31. **zatrudnieniu** – należy przez to rozumieć:

- 1) stosunek pracy na podstawie umowy o pracę, zawartej na czas nieokreślony lub określony, jednakże nie krótszy niż 3 miesiące,
- 2) stosunek pracy na podstawie powołania, wyboru, mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę, jeżeli na podstawie przepisów szczególnych pracownik został powołany na czas określony; okres ten nie może być krótszy niż 3 miesiące,
- 3) działalność rolniczą w rozumieniu ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2016 r. poz. 277),
- 4) działalność gospodarczą w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2016 r., poz. 1829),
- 5) zatrudnienie na podstawie umowy cywilnoprawnej, zawartej na okres nie krótszy niż 6 miesięcy (okresy obowiązywania umów następujących po sobie, sumują się),
- 6) staż zawodowy w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2016 r. poz. 645 z późn. zm.)

okresy zatrudnienia wnioskodawcy w ramach ww. mogą się sumować, jeśli następują po sobie w okresie nie dłuższym niż 30 dni, przy czym czas przerwy nie wlicza się w okres zatrudnienia;

33. osobie poszkodowanej w wyniku działania żywiołu lub innych zdarzeń losowych – należy przez to rozumieć:

- a) osobę zamieszkujejącą na terenie gminy umieszczonej w wykazie określonym w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów, wydanym na podstawie art. 2 ustawy z dnia 11 sierpnia 2001 r. o szczególnych zasadach odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych, zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołu (Dz. U. z 2016 r. poz. 1067), wobec której (lub wobec członka jej gospodarstwa domowego) podjęta została decyzja o przyznaniu zasiłku celowego w związku z wystąpieniem zdarzenia noszącego znamiona klęski żywiołowej dla osób lub rodzin, które poniosły straty w gospodarstwach domowych (budynkach mieszkalnych, podstawowym wyposażeniu gospodarstw domowych) na podstawie art. 40 ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163, z późn. zm.), a także,
- b) osobę, którą dotknęło inne zdarzenie losowe, skutkujące stratami materialnymi w gospodarstwie domowym (np. pożar, kradzież, zalanie), udokumentowane/potwierdzone przez właściwą jednostkę (np. jednostkę pomocy społecznej, straż pożarną, Policję);

34. spowolnienie toku studiów – należy przez to rozumieć indywidualną organizację studiów lub indywidualny tok studiów, przyjęty na podstawie decyzji uczelni, umożliwiającą wydłużenie okresu trwania studiów (np. jeden semestr w ciągu roku akademickiego). Zgodnie z § 1 rozporządzenia Ministra Nauki i szkolnictwa Wyższego z dnia 25 września 2014 roku w sprawie warunków, jakim muszą odpowiadać postanowienia regulaminu studiów w uczelniach, warunki odbywania studiów określają regulaminy studiów. O ile decyzja o spowolnieniu toku studiów nie jest decyzją o powtarzaniu roku, wnioskodawca może korzystać z pomocy w module II na zasadach ogólnych;

35. studia w przyspieszonym trybie – należy przez to rozumieć indywidualną organizację studiów lub indywidualny tok studiów, przyjęty na podstawie decyzji uczelni, umożliwiającą skrócenie okresu trwania studiów, przy czym program studiów w przyspieszonym trybie (np. trzy semestry w ciągu roku akademickiego) musi być zgodny z obowiązującymi standardami

kształcenia dla danego kierunku studiów i zgodny z obowiązującym planem ogólnym studiów. Zgodnie z § 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 września 2014 roku w sprawie warunków, jakimi muszą odpowiadać postanowienia regulaminu studiów w uczelniach, warunki odbywania ww. studiów określają regulaminy studiów;

§ 7

Zasady sprawowania kontroli nad wykorzystaniem środków Funduszu przekazanych na dofinansowanie zadań, o których mowa w niniejszym Regulaminie

1. Realizator i PFRON mają prawo kontroli wykorzystania przedmiotu dofinansowania oraz prawidłowości, rzetelności i zgodności ze stanem faktycznym danych zawartych w dokumentach, stanowiących podstawę rozliczenia dofinansowania. Kontrola może być prowadzona w całym okresie przechowywania dokumentów, na podstawie, których środki PFRON zostały przyznane, przekazane beneficjentom pomocy i rozliczone.

§ 8

Postanowienia końcowe

1. Niniejsze zasady wchodzi w życie z dniem podpisania.
2. W sprawach nie uregulowanych w niniejszych Zasadach obowiązują wszystkie warunki ogłoszone w dokumentach Zarządu PFRON dotyczących realizacji pilotażowego programu „Aktywny Samorząd”

Wykaz Załączników:

- Załącznik nr 1 Karta oceny merytorycznej dla wniosku składanego w swoim imieniu
- Załącznik nr 2 Karta oceny merytorycznej dla wniosku składanego na rzecz podopiecznego
- Załącznik nr 3 Wniosek P - Obszar A1 wraz ze wszystkimi załącznikami
- Załącznik nr 4 Wniosek O - Obszar A1 (dla dziecka) wraz ze wszystkimi załącznikami
- Załącznik nr 5 Wniosek P - Obszar A2 wraz ze wszystkimi załącznikami
- Załącznik nr 6 Wniosek P - Obszar B1 wraz ze wszystkimi załącznikami
- Załącznik nr 7 Wniosek O - Obszar B1 (dla dziecka) wraz ze wszystkimi załącznikami
- Załącznik nr 8 Wniosek P - Obszar B2 wraz ze wszystkimi załącznikami
- Załącznik nr 9 Wniosek O - Obszar B2 (dla dziecka) wraz ze wszystkimi załącznikami
- Załącznik nr 10 Wniosek P - Obszar C2 wraz ze wszystkimi załącznikami
- Załącznik nr 11 Wniosek O - Obszar C2 (dla dziecka) wraz ze wszystkimi załącznikami
- Załącznik nr 12 Wniosek P- Obszar C3 wraz ze wszystkimi załącznikami
- Załącznik nr 13 Wniosek P- Obszar C4 wraz ze wszystkimi załącznikami
- Załącznik nr 14 Wniosek P- Obszar D wraz ze wszystkimi załącznikami
- Załącznik nr 15 Wniosek P- Moduł II wraz ze wszystkimi załącznikami